

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 26. apríla 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vzájomná pomoc v oblasti vymáhania pohľadávok – Smernica 2010/24/EÚ – Článok 14 – Právo na účinný prostriedok nápravy – Charta základných práv Európskej únie – Článok 47 – Možnosť dožiadaného orgánu odmietnuť pomoc pri vymáhaní z dôvodu, že pohľadávka nebola riadne oznámená“

Vo veci C-34/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím High Court (Vrchný súd, Írsko) zo 16. januára 2017 a doručený Súdnemu dvoru 24. januára 2017, ktorý súvisí s konaním:

Eamonn Donnellan

proti

The Revenue Commissioners,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič (spravodajca), sudcovia A. Rosas, C. Toader, A. Prechal a E. Jarašiūnas,

generálny advokát: E. Tančev,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. januára 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- E. Donnellan, v zastúpení: L. Glennon a E. Silke, solicitors, P. McGarry, SC, a R. Maguire, barrister,
- The Revenue Commissioners, v zastúpení: M.-C. Maney, solicitor, N. Travers, SC, B. Ó Floinn, BL, a Corry, advocate,
- grécka vláda, v zastúpení: E. Tsaousi, M. Tassopoulou a K. Georgiadis, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Wilderspin, H. Krämer a F. Tomat, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. marca 2018,

* Jazyk konania: angličtina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 14 ods. 1 a 2 smernice Rady 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení (Ú. v. EÚ L 84, 2010, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Eamonnom Donnellanom a Revenue Commissioners (ďalej len „Commissioners“), vo veci vymáhania pohľadávky pozostávajúcej jednak z pokuty, ktorú pánovi Donnellanovi uložil grécky colný orgán, a jednak z úrokov, ako aj nákladov a penále týkajúcich sa tejto pokuty.

Právny rámec

Smernica 2010/24

- 3 Smernica 2010/24 bola prijatá na základe článkov 113 a 115 ZFEÚ. Odôvodnenia 1, 7, 17, 20 a 21 znejú:
  - „(1) Vzájomná pomoc medzi členskými štátmi pri vymáhaní pohľadávok, ktoré majú členské štáty voči sebe, ako aj pri vymáhaní pohľadávok Únie v súvislosti s určitými daňami a inými opatreniami prispieva k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu....
  - ...
  - (7) Vzájomná pomoc môže spočívať v tom, že dožiadaný orgán môže poskytovať dožadujúcemu orgánu informácie, ktoré dožadujúci orgán potrebuje na vymáhanie pohľadávok vzniknutých v dožadujúcom členskom štáte, a dlžníkovi oznamovať všetky dokumenty súvisiace s takýmito pohľadávkami, ktoré pochádzajú z dožadujúceho členského štátu. Dožiadaný orgán môže tiež vymáhať pohľadávky vzniknuté v dožadujúcom členskom štáte alebo prijať predbežné opatrenia na zabezpečenie vymáhania týchto pohľadávok.
  - ...
  - (17) Táto smernica by nemala brániť plneniu akejkoľvek povinnosti poskytovať širšiu pomoc, ktorá vyplýva z dvojstranných alebo mnohostranných dohôd alebo dojednaní.
  - ...
  - (20) Keďže ciele tejto smernice, a to ustanovenie jednotného systému pomoci pri vymáhaní v rámci vnútorného trhu, nie je možné uspokojiť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale... ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity...
  - (21) Touto smernicou sa dodržiavajú základné práva a zachovávajú zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie.“
- 4 Článok 1 tejto smernice s názvom „Predmet úpravy“ spresňuje, že uvedenou smernicou „sa ustanovujú pravidlá, podľa ktorých si majú členské štáty v jednotlivých členských štátoch poskytovať pomoc pri vymáhaní pohľadávok uvedených v článku 2, pokiaľ tieto pohľadávky vznikli v inom členskom štáte“.

5 Článok 2 uvedenej smernice s názvom „Rozsah pôsobnosti“ stanovuje:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na pohľadávky, ktoré sa týkajú:

a) všetkých daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré vyberá členský štát alebo jeho územný či správny celok vrátane miestnych orgánov, alebo ktoré sa vyberajú v jeho mene alebo v mene Únie;

...

2. Do rozsahu pôsobnosti tejto smernice patria:

a) správne sankcie, pokuty, poplatky a prirážky súvisiace s pohľadávkami, pri ktorých je možné požiadať o vzájomnú pomoc v súlade s odsekom 1, uložené správnymi orgánmi, ktoré sú príslušné vyberať predmetné dane alebo poplatky alebo vykonávať správne vyšetrovanie súvisiace s týmito daňami alebo poplatkami, alebo potvrdené na žiadosť týchto správnych orgánov správnymi alebo súdnymi orgánmi;

...

c) úroky a náklady súvisiace s pohľadávkami, pri ktorých je možné požiadať o vzájomnú pomoc v súlade s odsekom 1 alebo písmenami a) alebo b) tohto odseku.

...“

6 V zmysle článku 8 tej istej smernice s názvom „Žiadosť o oznámenie určitých dokumentov týkajúcich sa pohľadávok“:

„1. Na žiadosť dožadujúceho orgánu oznamuje dožiadaný orgán adresátovi všetky dokumenty vrátane dokumentov súdnej povahy, ktoré pochádzajú z dožadujúceho členského štátu a ktoré sa týkajú pohľadávky, ako je uvedená v článku 2, alebo jej vymáhania.

...“

7 Článok 10 smernice 2010/24 s názvom „Žiadosť o vymáhanie“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Na žiadosť dožadujúceho orgánu vymáha dožiadaný orgán pohľadávky, na ktoré sa vzťahuje exekučný titul v dožadujúcom členskom štáte.“

8 Článok 11 tejto smernice s názvom „Podmienky, ktoré sa vzťahujú na žiadosť o vymáhanie“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Dožadujúci orgán nemôže požiadať o vymáhanie, ak a pokiaľ je pohľadávka a/alebo nástroj umožňujúci jej vymáhanie v dožadujúcom členskom štáte napadnutý, s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje článok 14 ods. 4 tretí pododsek.“

9 Článok 12 uvedenej smernice s názvom „Exekučný titul v dožiadanom členskom štáte a ďalšie sprievodné dokumenty“ stanovuje:

„1. Ku každej žiadosti o vymáhanie je priložený jednotný exekučný titul v dožiadanom členskom štáte.

Tento jednotný exekučný titul v dožiadanom členskom štáte zohľadňuje podstatné prvky pôvodného exekučného titulu a predstavuje jediný základ pre opatrenia na vymáhanie a predbežné opatrenia, ktoré sa prijali v dožiadanom členskom štáte. V tomto členskom štáte nepodlieha nijakému úkonu uznania, doplnenia alebo nahradenia.

Jednotný exekučný titul obsahuje minimálne tieto informácie:

- a) informácie dôležité na identifikovanie pôvodného exekučného titulu, opis pohľadávky vrátane jej povahy, obdobia, na ktoré sa pohľadávka vzťahuje, akékoľvek dátumy dôležité pre exekučné konanie, ako aj výšku pohľadávky a jej jednotlivé zložky ako istina, naakumulovaný úrok atď.;
- b) meno a ďalšie údaje potrebné na identifikáciu dlžníka;
- c) meno, adresu a ďalšie kontaktné údaje týkajúce sa:
  - i) úradu zodpovedného za stanovenie pohľadávky, a ak sa líši, aj
  - ii) úradu, na ktorom je možné získať ďalšie informácie týkajúce sa pohľadávky alebo možnosti napadnúť platobnú povinnosť.

...“

10 Článok 13 tejto smernice s názvom „Vybavenie žiadosti o vymáhanie“ stanovuje:

„1. Na účely vymáhania v dožiadanom členskom štáte sa s každou pohľadávkou, v súvislosti s ktorou sa podala žiadosť o vymáhanie, zaobchádza tak, akoby išlo o pohľadávku dožiadaného členského štátu, pokiaľ nie je v tejto smernici ustanovené inak. Ak sa v tejto smernici neustanovuje inak, dožiadaný orgán využíva právomoci a postupy stanovené v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach dožiadaného členského štátu, ktoré sa vzťahujú na pohľadávky týkajúce sa rovnakej, alebo ak rovnaká neexistuje, podobnej dane alebo podobného poplatku.

...

3. Od dátumu prijatia žiadosti o vymáhanie účtuje dožiadaný orgán úrok z omeškania v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a správными opatreniami platnými v dožiadanom členskom štáte.

...“

11 Článok 14 smernice 2010/24 s názvom „Spory“ uvádza

„1. Spory týkajúce sa pohľadávky, pôvodného exekučného titulu v dožadujúcom členskom štáte alebo jednotného exekučného titulu v dožiadanom členskom štáte, ako aj spory týkajúce sa platnosti oznámenia, ktoré zaslal príslušný orgán dožadujúceho členského štátu, patria do pôsobnosti orgánov dožadujúceho členského štátu, ktoré sú v tejto veci príslušné. Ak v priebehu procesu vymáhania zainteresovaná strana napadne pohľadávku, pôvodný exekučný titul v dožadujúcom členskom štáte alebo jednotný exekučný titul v dožiadanom členskom štáte, dožiadaný orgán oznámi tejto strane, že sa musí obrátiť na orgán dožadujúceho členského štátu, ktorý je v tejto veci príslušný, v súlade s jeho platnými zákonmi.

2. Spory týkajúce sa exekučných opatrení prijatých v dožiadanom členskom štáte alebo týkajúce sa platnosti oznámenia, ktoré zaslal príslušný orgán dožiadaného členského štátu, sa predkladajú orgánu tohto členského štátu, ktorý je v tejto veci príslušný, v súlade s jeho zákonmi a inými právnymi predpismi.

3. Ak bola pohľadávka napadnutá v zmysle odseku 1 pred orgánom dožadujúceho členského štátu, ktorý je v tejto veci príslušný, dožadujúci orgán o tom informuje dožiadaný orgán a uvedie rozsah, v akom pohľadávka napadnutá nebola.

4. Hneď ako dožiadaný orgán dostane od dožadujúceho orgánu alebo zainteresovanej strany informácie uvedené v odseku 3, preruší exekučné konanie v rozsahu, v akom bola pohľadávka napadnutá, až do rozhodnutia orgánu, ktorý je v tejto veci príslušný, pokiaľ dožadujúci orgán nepožiadá inak v súlade s tretím pododsekom tohto odseku.

... dožiadaný orgán [môže] na žiadosť dožadujúceho orgánu alebo v prípade, že to dožiadaný orgán... považuje za potrebné, prijať predbežné opatrenia na zabezpečenie vymáhania do tej miery, do akej to umožňujú zákony alebo iné právne predpisy platné v dožiadanom členskom štáte.

Dožadujúci orgán môže v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a správnymi postupmi platnými v dožadujúcom členskom štáte požiadať dožiadaný orgán o vymáhanie napadnutej pohľadávky alebo napadnutej časti pohľadávky, pokiaľ takýto postup umožňujú príslušné zákony, iné právne predpisy a správne postupy platné v dožiadanom členskom štáte. Každá takáto žiadosť musí byť odôvodnená. Ak je následný výsledok sporu v prospech dlžníka, dožadujúci orgán je povinný uhradiť všetky vymožené sumy spolu s akoukoľvek prípadnou dlhovanou kompenzáciou v súlade so zákonmi platnými v dožiadanom členskom štáte.

...“

- 12 Podľa článku 28 tejto smernice boli členské štáty povinné prijať a uverejniť najneskôr do 31. decembra 2011 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou, a uplatňovať jej ustanovenia od 1. januára 2012.
- 13 V článku 29 smernica 2010/24 s účinnosťou od 1. januára 2012 zrušila smernicu Rady 2008/55/ES z 26. mája 2008 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa určitých poplatkov, odvodov, daní a ďalších opatrení (Ú. v. EÚ L 150, 2008, s. 28).
- 14 Smernica 2008/55 kodifikovala smernicu Rady 76/308/EHS z 15. marca 1976 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa určitých poplatkov, odvodov, daní a ďalších opatrení (Ú. v. ES L 73, 1976, s. 18; Mim. vyd. 02/001, s. 44), ako aj jej akty, ktorými bola zmenená.

Vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1189/2011

- 15 V článku 15 ods. 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1189/2011 z 18. novembra 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení smernice 2010/24 (Ú. v. EÚ L 302, 2011, s. 16), sa stanovuje:

„Žiadosti o vymáhanie alebo o predbežné opatrenia obsahujú vyhlásenie, že sú splnené podmienky pre poskytnutie vzájomnej pomoci ustanovené v smernici 2010/24/EÚ.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 16 E. Donnellan, ktorý je írskym štátnym príslušníkom, bol zamestnaný počas roka 2002 ako vodič nákladných vozidiel v spoločnosti TLT International Ltd, dopravnom podniku založenom podľa írskych práv.
- 17 V júli 2002 pán Donnellan na pokyn tohto podniku vyzdvihol od obchodníka usadeného v Grécku 23 paliet olivového oleja. Nákladný list týkajúci sa tohto tovaru uvádzal ako adresáta tohto tovaru podnik prevádzkujúci supermarkety v Írsku.

- 18 Dňa 26. júla 2002 pán Donnellan predložil tento nákladný list colnému úradu v prístave Patras (Grécko). Pri tejto príležitosti colný agent pri kontrole uvedeného tovaru našiel okrem olivového oleja 171 800 balíčkov pašovaných cigariet. Po tomto zistení bol pán Donnellan zatknutý a vozidlo, ako aj tovar zaistené.
- 19 Dňa 29. júla 2002 bol pán Donnellan súdom na prvom stupni odsúdený ako zodpovedný za pašovanie a poskytnutie nepravdivých daňových údajov. Tieto porušenia viedli k uloženiu trestu odňatia slobody dotknutej osobe v dĺžke troch rokov a jedného roka. Pán Donnellan bol okamžite vzatý do väzby.
- 20 Dňa 17. októbra 2002 bol pán Donnellan v rámci odvolacieho konania zbavený týchto dvoch obvinení a bol okamžite prepustený na slobodu.
- 21 Dňa 27. apríla 2009 colný úrad Patras vydal výmer, v ktorom uložil pánovi Donnellanovi správnu sankciu vo výške 1 097 505 eur z dôvodu, že dodávka zaistená v júli 2002 obsahovala 171 800 balíčkov pašovaných cigariet.
- 22 Dňa 19. júna 2009 veľvyslanectvo Grécka v Írsku poslalo doporučenú poštu „pánovi Donnellan Eamonn Ballyhaunis, Írsko“, v ktorej ho vyzvalo, aby sa čo najskôr skontaktoval s jeho službami na účely doručenia a podpísania dôležitých dokumentov, ktoré sa ho týkajú.
- 23 Rozhodnutím z 15. júla 2009, ktoré nasledovalo po výmere z 27. apríla 2009 colný úrad Patras uložil pánovi Donnellanovi finančnú sankciu 1 097 505 eur. V ten istý deň bola táto sankcia uverejnená v *Úradnom vestníku Helénskej republiky*.
- 24 Dňa 14. novembra 2012 helénske orgány odovzdali Commissioners žiadosť o vymáhanie v zmysle článku 10 smernice 2010/24, vypracovanú v anglickom jazyku, týkajúcu sa uvedenej finančnej sankcie 1 097 505 eur, zvýšenej o úroky vo výške 384 126,76 eura a náklady a penále vo výške 26 340,12 eura.
- 25 Táto žiadosť obsahovala najmä z titulu vyhlásenia, vyžadovaného článkom 15 vykonávacieho nariadenia č. 1189/2011, ktorý potvrdzoval, že podmienky stanovené smernicou 2010/24 na začatie postupu vzájomnej pomoci sú splnené, tieto informácie:
- „The claims) is (are) not contested“ [„Pohľadávky) nie je(sú) sporné“],
  - „The claims) may no longer be contested by an administrative appeal/by an appeal to the courts“ [„Pohľadávky) nemožno napadnúť správnym opravným prostriedkom/na súde“],
  - „Appropriate recovery procedures have been applied in the State of the applicant authority but will not result in the payment in full of the claim“ [„V štáte dožadujúceho orgánu sa uplatnili primerané postupy vymáhania, ale nevedú k úplnej úhrade pohľadávky“].
- 26 Dňa 15. novembra 2012 pán Donnellan dostal od Commissioners list s dátumom 14. novembra 2012, ktorým sa od neho požadovala v lehote 30 dní suma 1 507 971,88 eura z titulu vymáhania uvedenej finančnej sankcie, úrokov a trov alebo penále, ktoré boli predmetom uvedenej žiadosti gréckych orgánov.
- 27 K tomuto listu bol pripojený jednotný exekučný titul, vypracovaný v anglickom jazyku, uvedený v článku 12 smernice 2010/24. Tento titul odkazoval na vyššie uvedené rozhodnutie colného úradu Patras a kvalifikoval dotknutú pohľadávku takto: „Multiple duties for illegal cigarette trading“ (rôzne dlhy z dôvodu pašovania cigariet).
- 28 Tento istý titul uvádzal číslo pasu pána Donnellana a adresa dotknutej osoby sa v ňom považovala za „known“ (známu).

- 29 Od doručenia uvedeného listu zo 14. novembra 2012 pán Donnellan poveril svojho právneho zástupcu, ktorý je solicitor, aby získal spresnenia, pokiaľ ide o rozhodnutie colného úradu Patras.
- 30 Dňa 11. júna 2014 pán Donnellan podal návrh na začatie konania na High Court (Vrchný súd, Írsko) s cieľom priznať oslobodenie od výkonu žiadosti o vymáhanie požadovaných súm.
- 31 Dňa 12. decembra 2014 tento súd vydal predbežné opatrenie pozastavujúce výkon tejto žiadosti, kým sa nerozhodne vo veci samej.
- 32 Commissioners tvrdili na High Court (Vrchný súd), že v prípade, že pán Donnellan nenapadol na súde v Grécku predmetnú pohľadávku, sú povinní vyhovieť žiadosti o vymáhanie a pokračovať v jej nútenom výkone.
- 33 Pán Donnellan tvrdí, že bol zbavený práva na účinný prostriedok nápravy v Grécku a že za týchto okolností nie je možné, aby Commissioners vyhovelí uvedenej žiadosti o vymáhanie.
- 34 V tejto súvislosti pán Donnellan najmä predložil na vnútroštátnom súde správu vypracovanú pánom Siaperasom, odborníkom na grécke právo. Podľa tejto správy posledný dátum, kedy mohol pán Donnellan podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu colného orgánu Patras, bol 13. októbra 2009, teda 90 dní po uverejnení sankcie v *Úradnom vestníku Helénskej republiky*.
- 35 Vnútroštátny súd vyvodzuje zo všetkých dokumentov v spise po prvé to, že doporučený list z 19. júna 2009, adresovaný veľvyslanectvom Grécka páňovi Donnellanovi, nebol doručený tomuto páňovi, po druhé, že pán Donnellan sa dozvedel o existencii rozhodnutia ukladajúceho mu peňažnú sankciu 15. novembra 2012 a po tretie, že sa dozvedel o obsahu a dôvodoch tohto rozhodnutia iba v neskoršej korešpondencii, najmä z listov z 31. marca 2014 a z 29. decembra 2015 od gréckeho ministerstva financií.
- 36 Podľa vnútroštátneho súdu z ustálenej judikatúry írskych súdov, z Ústavy Írska, ako aj z povinností Írska vzhľadom na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaný v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“) vyplýva, že žiadny írsky súd nemôže schváliť výkon takého rozhodnutia, o aké ide vo veci samej, keď nebolo oznámené dotknutej osobe a je okrem toho založené na skutkových okolnostiach, v prípade ktorých bola konštatovaná nevinnosť tejto dotknutej osoby. Výkon takého rozhodnutia by totiž narušil verejný poriadok v Írsku.
- 37 Keďže sa vnútroštátny súd domnieval, že smernica 2010/24 neumožňuje spochybňovať zákonnosť rozhodnutia gréckych orgánov na írskych súdoch, dospel k záveru, že zo zásad práva Únie, tak ako vyplývajú z rozsudku zo 14. januára 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11), vyplýva, že výnimočné okolnosti môžu oprávňovať vnútroštátny súd, aby sa oprel o Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a odmietol vykonať takú žiadosť o vymáhanie, o akú ide vo veci samej.
- 38 Za týchto podmienok High Court (Vrchný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bráni článok 14 ods. 1 a 2 smernice 2010/24 tomu, aby High Court (Vrchný súd) pri rozhodovaní o vykonateľnosti ‚jednotného exekučného titulu‘ v Írsku vydaného 14. novembra 2012 colným úradom v meste Patras v súvislosti s administratívnymi sankciami a pokutami vo výške 1 097 505,00 eura, ktoré boli 15. júla 2009 uložené za údajné pašovanie z 26. júla 2002 [ktoré sa následne spolu s úrokmi a penále zvýšili na 1 507 971,88 eura]:

- uplatnil právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces v primeranej lehote pre občana Írska a Európskej únie v súvislosti s návrhom na nútený výkon (článok 47 Charty a články 6 a 13 EDLP, ktoré zodpovedajú občianskym právam podľa článkov 34 a 38 a článku 40 ods. 3 Ústavy Írska), za okolností, keď bolo dotknuté konanie [dotknutej osobe] po prvý raz

vysvetlené až v ‚neoficiálnom preklade‘ do angličtiny... v liste z [29. decembra 2015], ktorý zaslalo [grécke] ministerstvo financií írskym daňovým orgánom a právnym zástupcom [dotknutej osoby] v Írsku,

- zoberal do úvahy ciele smernice 2010/24, ktorými sú vzájomná pomoc (odôvodnenie 20 smernice 2010/24) a dodržiavanie povinnosti poskytovať širšiu pomoc, vyplývajúce z EDĽP (odôvodnenie 17 smernice 2010/24), akou je právo občanov na účinný prostriedok v zmysle článku 47 Charty a článku 13 EDĽP,
- zohľadnil plnú účinnosť práva Únie pre občanov Únie, najmä vzhľadom na bod 63 rozsudku zo 14. januára 2010, Kyrian, C-233/08 [EU:C:2010:11]“

O prejudiciálnej otázke

- 39 Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 14 ods. 1 a 2 smernice 2010/24 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby orgán členského štátu odmietol vykonať žiadosť o vymáhanie týkajúcu sa pohľadávky súvisiacej s finančnou sankciou uloženou v inom členskom štáte z dôvodov spojených s právom dotknutej osoby na účinný prostriedok nápravy na súde.
- 40 Na úvod treba pripomenúť, že zásada vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi má v práve Únie zásadný význam vzhľadom na to, že umožňuje vytvorenie a zachovanie priestoru bez vnútorných hraníc. Táto zásada najmä v súvislosti s priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti konkrétne ukladá každému z týchto štátov, aby vychádzal z toho, že okrem výnimočných okolností všetky ostatné členské štáty dodržiajú právo Únie a najmä základné práva týmto právom uznané [stanovisko 2/13 (Pristúpenie Únie k EDĽP) z 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, bod 191 a citovaná judikatúra].
- 41 Hoci smernica 2010/24 patrí do oblasti vnútorného trhu a nie do oblasti priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, je založená takisto na zásade vzájomnej dôvery pripomenutej vyššie. Realizácia režimu vzájomnej pomoci, zakotveného touto smernicou, závisí od existencie takejto dôvery medzi dotknutými vnútroštátnymi orgánmi.
- 42 Konkrétne z článku 12 ods. 1 tejto smernice vyplýva, že vymáhanie pohľadávky v dožiadanom členskom štáte je založené na jednotnom titule, ktorým dožadujúci orgán odovzdá dožiadanému orgánu údaje uvedené v pôvodnom exekučnom titule v členskom štáte navrhovateľa. V dožiadanom členskom štáte nepodlieha tento dokument nijakému úkonu uznania, doplnenia alebo nahradenia.
- 43 Z článku 14 ods. 1 smernice 2010/24 okrem toho vyplýva, že k napadnutiu pohľadávky, tohto pôvodného exekučného titulu, tohto jednotného exekučného titulu alebo oznámenia vykonaného príslušným orgánom dožadujúceho členského štátu musí dôjsť na príslušných orgánoch tohto členského štátu a nie na orgánoch dožiadaného členského štátu.
- 44 Smernica 2010/24, ktorá vôbec neposkytuje súdom dožiadaného členského štátu právomoc preskúmať akty dožadujúceho členského štátu, výslovne obmedzuje v článku 14 ods. 2 preskúmovaciu právomoc týchto súdov na akty dožiadaného členského štátu.
- 45 Hoci, iste, akty prijaté členskými štátmi podľa režimu vzájomnej pomoci stanoveného smernicou 2010/24 musia byť v súlade so základnými právami Únie, medzi ktoré patrí právo na účinný prostriedok nápravy, stanovené v článku 47 Charty, vôbec z toho nevyplýva, že by muselo byť možné napadnúť akty dožadujúceho členského štátu tak na súdoch tohto členského štátu, ako aj na súdoch dožiadaného členského štátu. Naopak, tento režim pomoci, keďže sa zakladá najmä na zásade

vzájomnej dôvery, umožňuje zvýšiť právnu istotu, pokiaľ ide o určenie členského štátu, v rámci ktorého sa riešia spory, a vyhnúť sa tak javu nazývanému *forum shopping* (pozri analogicky rozsudok z 21. decembra 2011, N. S. a i., C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865, bod 79).

- 46 Z toho vyplýva, že návrh, ktorý podala dotknutá osoba v dožiadanom členskom štáte na to, aby bola zamietnutá žiadosť o zaplatenie, ktorú jej zaslal príslušný orgán tohto členského štátu na účely vymáhania pohľadávky vzniknutej v dožadujúcom členskom štáte, nemôže viesť k skúmaniu zákonnosti tejto pohľadávky.
- 47 Na druhej strane, ako už Súdny dvor uviedol, nemožno vylúčiť, že dožiadaný orgán by výnimočne mohol rozhodnúť, že neposkytne pomoc dožadujúcemu orgánu. Vykonanie žiadosti o vymáhanie pohľadávky môže byť zamietnuté najmä, ak sa javí, že toto vykonanie je takej povahy, že by narušilo verejný poriadok členského štátu dožiadaného orgánu (pozri, pokiaľ ide o článok 12 smernice 76/308, ktorému v podstate zodpovedá článok 14 smernice 2010/24, rozsudok zo 14. januára 2010, Kyrian, C-233/08, EU:C:2010:11, bod 42).
- 48 V tejto súvislosti treba uviesť, že v súlade s článkom 13 ods. 1 smernice 2010/24 sa s pohľadávkou, ktorá je predmetom žiadosti o vymáhanie, zaobchádza ako s pohľadávkou dožiadaného členského štátu, takže tento posledný uvedený členský štát má realizovať výkon právomoci a postupov definovaných ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení uplatniteľných na pohľadávky týkajúce sa práv, daní alebo rovnakých alebo podobných poplatkov vo svojom právnom poriadku. Je však ťažké si predstaviť, že by bol titul umožňujúci výkon vymáhania zhodnej alebo podobnej pohľadávky dožiadaného členského štátu vykonaný týmto štátom, keby tento výkon mohol spôsobiť narušenie jeho verejného poriadku (pozri analogicky, pokiaľ ide o smernicu 76/308, rozsudok zo 14. januára 2010, Kyrian, C-233/08, EU:C:2010:11, bod 43).
- 49 Prináleží však Súdnemu dvoru preveriť hranice, v rámci ktorých orgány členského štátu môžu odmietnuť, tak, že sa odvolajú na vnútroštátnu doktrínu, akou je napríklad doktrína ich verejného poriadku, pomoc inému členskému štátu v rámci režimu spolupráce stanoveného normotvorcom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. apríla 2009, Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, body 56 a 57, ako aj z 25. mája 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, body 39 a 40).
- 50 Z ustálenej judikatúry okrem toho vyplýva, že obmedzenia zásady vzájomnej dôvery sa vykladajú striktné (pozri najmä rozsudky zo 14. novembra 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, bod 29; zo 16. júla 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, bod 41; z 25. mája 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, bod 38, a z 23. januára 2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, bod 48).
- 51 V predmetnom prípade napriek vyhláseniu obsiahnutému v žiadosti o vymáhanie, podľa ktorého boli v dožadujúcom členskom štáte uplatnené postupy vymáhania, je podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania nesporné, že až k dátumu, keď príslušný orgán dožiadaného členského štátu odovzdal dotknutej osobe žiadosť o zaplatenie spolu s jednotným exekučným titulom, sa táto osoba dozvedela o tom, že viac rokov predtým jej bola uložená finančná sankcia v dožadujúcom členskom štáte. Vnútroštátny súd navyše konštatuje, že až veľmi dlho po oboznámení sa s existenciou tejto sankcie dostala dotknutá osoba presnejšie informácie o obsahu a dôvodoch rozhodnutia, pre ktoré jej bola uložená táto sankcia.
- 52 Za týchto podmienok sa tento súd domnieva, že odmietnutie vykonania žiadosti o vymáhanie by mohlo byť odôvodnené dôvodmi týkajúcimi sa práva na účinný súdny prostriedok nápravy a toho, že v Írsku je výkon finančnej sankcie neoznámej dotknutej osobe v rozpore s verejným poriadkom.
- 53 Na účely posúdenia, či také okolnosti, aké uvádza vnútroštátny súd, môžu bez toho, aby nebola porušená zásada vzájomnej dôvery, viesť k odmietnutiu vykonania, treba v prvom rade uviesť, že jednotný exekučný titul, zaslaný dožadujúcim orgánom dožiadanému orgánu na účely vymáhania pohľadávky a odovzdaný dožiadaným orgánom dotknutej osobe v prílohe k žiadosti o zaplatenie,

neplní funkciu oznámenia rozhodnutia dotknutej osobe, prijatého v členskom štáte, do ktorého patrí dožadujúci orgán, ktoré je podkladom tejto pohľadávky. Tento titul, ktorý ako bolo pripomenuté v bode 9 tohto rozsudku, uvádza najmä typ pohľadávky, jej výšku, ako aj osobné údaje dotknutej osoby, má za cieľ umožniť orgánom dožiadaného členského štátu prijať vykonávacie opatrenia a poskytnúť tak pomoc pri vymáhaní. Na druhej strane oznámenie uvedeného titulu, bez toho, aby rozhodnutie ukladajúce finančnú sankciu a odôvodnenie týkajúce sa ho, neboli odovzdané dotknutej osobe, nepredstavuje oznámenie tohto rozhodnutia.

- 54 Ďalej treba pripomenúť, že režim vzájomnej pomoci v oblasti vymáhania pohľadávok sleduje najmä cieľ zabezpečiť účinné oznamovanie všetkých aktov a rozhodnutí týkajúcich sa pohľadávky alebo jej vymáhania, pochádzajúcich z členského štátu, kde má dožadujúci orgán svoje sídlo (pozri, pokiaľ ide o smernicu 76/308, rozsudok zo 14. januára 2010, Kyrian, C-233/08, EU:C:2010:11, bod 57). Článok 8 smernice 2010/24 v tejto súvislosti stanovuje možnosť, aby orgán, ktorý je pôvodcom pohľadávky, požiadal príslušný orgán členského štátu pobytu dotknutej osoby o pomoc pri oznamovaní dokumentov týkajúcich sa tejto pohľadávky.
- 55 Nakoniec treba zdôrazniť, že dotknutá osoba na to, aby mohla vykonať svoje právo na účinný súdny prostriedok nápravy v zmysle článku 47 Charty proti rozhodnutiu, ktoré jej spôsobuje ujmu, musí poznať dôvody, na ktorých je založené rozhodnutie prijaté voči tejto osobe, a to buď prečítaním samotného rozhodnutia, alebo oznámením týchto dôvodov na žiadosť tejto osoby, aby mohla brániť svoje práva za čo najlepších podmienok a rozhodnúť sa, ak pozná celú vec, či je užitočné, aby vec riešil príslušný sudca (rozsudok zo 4. júna 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 53 a citovaná judikatúra).
- 56 Za takých okolností, aké boli konštatované vnútroštátnym súdom vo veci samej, podlieha dotknutá osoba konaniu o vykonanie žiadosti o vymáhanie, uvedenému v smernici 2010/24, napriek tomu, že predmetná finančná sankcia jej nebola oznámená. Dotknutá osoba je tak uvedená do situácie, v ktorej zaplatenie sumy uvedenej sankcie, zvýšenej o úroky a poplatky uvedené v článku 2 ods. 2 písm. c) tejto smernice, ako aj o úroky z omeškania uvedené v článku 13 ods. 3 tejto smernice, od nej požaduje dožiadaný orgán, hoci táto dotknutá osoba, keďže nemala dostatočnú vedomosť o obsahu a dôvodoch rozhodnutia ukladajúceho jej sankciu, nebola schopná napadnúť túto sankciu v členskom štáte, v ktorom sa nachádza dožadujúci orgán.
- 57 Ako však v podstate uviedol generálny advokát v bode 70 svojich návrhov, situácia, v ktorej dožadujúci orgán požaduje vymáhanie pohľadávky založenej na rozhodnutí, ktoré nebolo oznámené dotknutej osobe, nie je v súlade s podmienkou upravujúcou žiadosť o vymáhanie stanovenou v článku 11 ods. 1 smernice 2010/24. Keďže totiž podľa tohto ustanovenia žiadosť o vymáhanie v zmysle tejto smernice nemožno podať vtedy, keď je pohľadávka a/alebo titul umožňujúci jej vymáhanie v členskom štáte pôvodu predmetom spochybnenia v tomto členskom štáte, takúto žiadosť nemožno podať ani vtedy, keď dotknutá osoba nebola informovaná o samotnej existencii tejto pohľadávky, pričom táto informácia predstavuje nevyhnutnú podmienku na to, aby táto pohľadávka mohla byť spochybnená.
- 58 Tento výklad potvrdzuje okrem toho aj článok 47 Charty a judikatúra Súdneho dvora v oblasti doručovania a oznamovania súdnych dokumentov. Z tejto judikatúry najmä vyplýva, že na to, aby sa zabezpečilo dodržiavanie práv stanovených v uvedenom článku 47, treba dbať nielen na to, aby adresát aktu dostal naozaj predmetný akt, ale takisto na to, aby bol schopný oboznámiť sa a porozumieť účinne a úplne významu a dosahu návrhu podaného proti nemu v zahraničí, tak, aby mohol účinne uplatniť svoje práva v členskom štáte pôvodu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, body 31 a 32, ako aj citovanú judikatúru). Takéto úvahy sú takisto relevantné v kontexte smernice 2010/24.

- 59 V dôsledku toho, keď sa predloží žiadosť o vymáhanie, hoci dotknutá osoba nemala možnosť obrátiť sa na súdy dožadujúceho členského štátu za podmienok zlučiteľných so základným právom na účinný prostriedok nápravy, nemožno voči nej dôvodne uplatniť pravidlo stanovené v článku 14 ods. 1 smernice 2010/24, tak ako bolo prebraté do vnútroštátneho práva.
- 60 Platí to o to viac, keď tak ako v predmetnom prípade samotný dožadujúci orgán uviedol v žiadosti o vymáhanie, a teda v okamihu predchádzajúcom okamihu, keď sa dotknutá osoba oboznámila s existenciou predmetnej pohľadávky, že už nie je možné podať správny alebo súdny prostriedok nápravy v dožadujúcom členskom štáte na účely napadnutia tejto pohľadávky. Hoci zjavne grécka vláda neskôr vo svojich pripomienkach na Súdnom dvore tvrdila opak, tak, že uviedla, že možnosť podať opravný prostriedok pretrváva aj po uplynutí lehoty na podanie opravného prostriedku, plynutie ktorej spustilo uverejnenie pohľadávky v *Úradnom vestníku Helénskej republiky*, nemožno vytýkať dotknutej osobe, že sa oboznámila s informáciou poskytnutou dožadujúcim orgánom v žiadosti o vymáhanie, čo je informácia, z ktorej dotknutá osoba potom, ako sa dozvedela o existencii pohľadávky, dostala kópiu a ktorú si nechala potvrdiť odborníkom na grécke právo, ktorý to potvrdil.
- 61 Z vyššie uvedeného vyplýva, že taká výnimočná situácia, o akú ide vo veci samej, v ktorej orgán dožadujúceho členského štátu žiada orgán iného členského štátu, aby vymáhal pohľadávku týkajúcu sa finančnej sankcie, o ktorej dotknutá osoba nevedela, môže legitímne viesť k odmietnutiu pomoci pri vymáhaní zo strany tohto posledného uvedeného orgánu. Pomoc stanovená smernicou 2010/24 je, tak ako to uvádzajú názov a rôzne odôvodnenia tejto smernice, považovaná za „vzájomnú“, čo implikuje najmä to, že prináleží dožadujúcemu orgánu, aby vytvoril predtým, ako podá žiadosť o vymáhanie, podmienky, v ktorých dožiadaný orgán bude môcť účinne a v súlade so základnými zásadami práva Únie poskytnúť pomoc.
- 62 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba odpovedať na položenú otázku tak, že článok 14 ods. 1 a 2 smernice 2010/24 v spojení s článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby orgán členského štátu odmietol vykonať žiadosť o vymáhanie týkajúcu sa pohľadávky súvisiacej s takou finančnou sankciou uloženou v inom členskom štáte, o akú ide vo veci samej, z dôvodu, že rozhodnutie ukladajúce túto sankciu nebolo riadne oznámené dotknutej osobe predtým, ako bola žiadosť o vymáhanie podaná na uvedený orgán na základe tejto smernice.

O trovách

- 63 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 14 ods. 1 a 2 smernice Rady 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby orgán členského štátu odmietol vykonať žiadosť o vymáhanie týkajúcu sa pohľadávky súvisiacej s takou finančnou sankciou uloženou v inom členskom štáte, o akú ide vo veci samej, z dôvodu, že rozhodnutie ukladajúce túto sankciu nebolo riadne oznámené dotknutej osobe predtým, ako bola žiadosť o vymáhanie podaná na uvedený orgán na základe tejto smernice.

Podpisy